

**Міжнародний гуманітарний університет
Факультет медицини та громадського здоров'я
Кафедра внутрішніх хвороб**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Паліативна та хоспісна медицина**

Галузь знань	<u>22 «Охорона здоров'я»</u>
Спеціальність	<u>222 «Медицина»</u>
Назва освітньої програми	<u>Медицина</u>
Рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
доцент кафедри внутрішніх хвороб, к.мед.н. Гнідой Ігор Михайлович	+38(066) 422 85 90	igor.gnidoy.mgu@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Навчальна дисципліна «**Паліативна та хоспісна медицина**» є складовою вибіркової компоненти освітньо-професійної програми професійної підготовки, вивчається студентами зі спеціальності 222 «Медицина» кваліфікації освітньої «Магістр медицини», кваліфікації професійної «Лікар» протягом 4-го року навчання. Семестр: VIII. Організація навчального процесу здійснюється за Європейською кредитно-трансферною системою організації навчального процесу (ЄКТС).

Метою викладання навчальної дисципліни «Паліативна та хоспісна медицина» є опанування здобувачем знань та формування елементів професійних компетентностей в галузі онкології, та удосконалення навичок та компетентностей, набутих при вивченні попередніх дисциплін.

Передумови для вивчення дисципліни: латинська мова та медична термінологія і інші дисципліни циклу загальної підготовки; анатомія людини; гістологія, цитологія та ембріологія; фізіологія людини; патоморфологія і патофізіологія; пропедевтика внутрішньої медицини; пропедевтика педіатрії; та інші дисципліни згідно освітньої програми.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ, ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Паліативна та хоспісна медицина» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я зі спеціальності «Медицина», або у процесі навчання, що передбачає здійснення діагностичного пошуку і характеризується комплексністю та складністю умов та вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Знання і розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність до міжособистісної взаємодії та праці в команді.

ЗК9. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел, в тому числі до використання сучасних інформаційних технологій.

ЗК10. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК11. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)

ФК1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

ФК2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

ФК3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

ФК4. Здатність до визначення необхідного режиму праці, відпочинку та харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.

ФК5. Здатність до визначення принципів та характеру лікування, реабілітації та профілактики захворювань.

ФК9. Здатність до виконання медичних маніпуляцій.

ФК10. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

ФК14. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.

ФК17. Здатність до організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг.

ФК18. Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення; обробки соціальної, економічної та медичної інформації.

ФК19. Здатність зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ФК20. Здатність управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я.

ФК21. Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.

Навчальна дисципліна «Паліативна та хоспісна медицина» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (ПРН), передбачених освітньою програмою:

ПРН1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Володіти інформацією з фундаментальних і клінічних біомедичних наук, достатньою для здійснення ефективної професійної діяльності в умовах постійного оновлення фундаментальної та прикладної медичної інформації. Критично осмислювати наявні проблеми та результати досліджень у сфері своєї спеціальності. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН2. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).

ПРН3. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.

ПРН4. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).

ПРН5. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

ПРН6. Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.

ПРН7. Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоналізовані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПРН8. Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН14. Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організовувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.

ПРН15. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН16. Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів.

ПРН18. Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.

ПРН21. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.

ПРН22. Приймати ефективні рішення в сфері охорони здоров'я з урахуванням наявних ресурсів, соціальних, економічних та етичних наслідків. Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, організувати роботу та професійний розвиток персоналу з урахуванням набутих навичок ефективної роботи в команді, позицій лідерства, належної якості, доступності і справедливості, забезпечення надання інтегрованої медичної допомоги.

ПРН24. Діяти у професійній сфері з урахуванням власної свободи і безпеки у співпраці й порозумінні з членами соціуму; вміти приймати рішення і нести за них відповідальність, ефективно працювати в команді.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знати:

- Концепція та основні відмінності паліативної медичної допомоги, паліативна медицина, основні розділи паліативної медицини.
- Порядок надання паліативної та хоспісної допомоги, завдання служби паліативної та хоспісної допомоги, організація первинної та загальної паліативної і хоспісної допомоги в амбулаторних та стаціонарних умовах, спеціалізований заклад охорони здоров'я особливого типу - "хоспіс";
- Поняття «невиліковна хвороба».
- Методи оцінки якості життя хворих та визначення основних чинників, які впливають на нього, забезпечення якості життя.
- Етичні, психосоціальні, релігійні і культурні проблеми паліативної та хоспісної медицини.
- Методи розвитку та підтримки волонтерського руху в галузі хоспісної допомоги.
- Основні клінічні прояви порушень травної системи, викликаних пухлиною, її ускладненнями і методами лікування, які потребують медикаментозного лікування: нудота, блювота, діарея, запори, відсутність апетиту, втрата маси тіла.
- Хірургічне лікування ускладнень пухлин травного тракту та інших захворювань, які вимагають паліативного та симптоматичного лікування.
- Хірургічні методи лікування непрохідності травного тракту.
- Хірургічні методики штучного харчування.
- Синдром стиснення верхньої порожнистої вени.
- Хірургічне лікування ускладнень органів дихання.
- Хірургічне лікування гідротораксу, пневмотораксу, гідроперикарду, бронхіальних норниць.
- Профілактика і лікування кровотечі, зумовленої розповсюдженим пухлинним процесом та іншими захворюваннями, які вимагають паліативного та симптоматичного лікування.
- Паліативне хірургічне і комбіноване лікування пухлин сечостатевої системи.

- Медикаментозне і хірургічне лікування обструктивних ускладнень сечовивідної системи.
- Методики нефростомії, цистостомії, катетеризації сечового міхура.

Уміти:

- Застосовувати організаційні основи паліативної допомоги в онкологічній практиці, в хоспісі і амбулаторних умовах.
- Медикаментозні методи корекції розладів травної системи.
- Організація знеболення в амбулаторних умовах.
- Штучне харчування, стимуляція апетиту, дієтотерапія.
- Методи лікування перфоративних ускладнень.
- Методи стентування стравоходу.
- Лікування механічної жовтяниці.
- Догляд за пацієнтами зі стомами.
- Медикаментозні методи корекції розладів дихання: кашлю, задишки, гідротораксу.

Навички:

- Комунікації та клінічного обстеження пацієнта.
- Виконувати медичні маніпуляції у онкологічних хворих (торакоцентез, лапароцентез, катетеризування сечового міхура).
- Вести медичну документацію (екстрене повідомлення про вперше виявлене онкологічне захворювання, контрольну карту диспансерного спостереження, заповнити виписку з стаціонару про хворого злюкисним новоутворенням).

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
5	150	14	42	94	4	8	Вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви тем	Кількість годин			
		усього	у тому числі		
			лекц.	семін	сам. роб.
1	Тема 1. Основні принципи і методи паліативної і симптоматичної допомоги в онкологічній практиці.	11	1	4	6
2	Тема 2. Етичні, психосоціальні, релігійні і культурні проблеми паліативної допомоги.	9	1	2	6
3	Тема 3. Боротьба з болем.	9	1	2	6
4	Тема 4. Синдром хронічної втоми. Синдром анорексії/кахексії. Депресія та психічні розлади у онкологічних	9	1	2	6

	хворих.				
5	Тема 5. Бактеріальні інфекції у онкологічних хворих. Грибкові та вірусні інфекції як ускладнення протипухлинної терапії. Нейтропенія, нейтропенічна лихоманка та сепсис. Хронічна анемія та тромбоцитопенія.	9	1	2	6
6	Тема 6. Легеневі ускладнення та порушення дихання, які вимагають паліативного та симптоматичного лікування.	9	1	2	6
7	Тема 7. Кардіальні ускладнення терапії раку. Кардіотоксичність протипухлинної терапії. Рак та тромбоз.	9	1	2	6
8	Тема 8. Розлади травної системи, та ускладнення протипухлинного лікування які вимагають паліативного та симптоматичного лікування. Хірургічне лікування.	9	1	2	6
9	Тема 9. Медикаментозні методи корекції розладів травної системи.	9	1	2	6
10	Тема 10. Ураження шкіри під час проведення протипухлинної терапії. Медикаментозні і хірургічні методи профілактики і лікування	9	1	2	6
11	Тема 11. Ураження кісток у онкологічних хворих (метастази у кістки, остеопороз під час проведення гормонотерапії, гіперкальціємія).	9	1	2	6
12	Тема 12. Розлади сечостатевої системи, які вимагають паліативного та хірургічного втручання (катетеризація або стентування).	9	1	2	6
13	Тема 13. Медикаментозні і хірургічні методи лікування ускладнень терапії раку (екстравазація цитостатиків, мукозит, остеонекроз, спричинений введенням бісфосфонатів).	9	1	2	6
14	Тема 14. Медикаментозні і хірургічні методи профілактики і лікування лімфодемі, пролежнів, ран. Hand-foot синдром.	9	1	2	6
15	Тема 15. Сексуальна дисфункція у онкологічних хворих. Фертильність та вагітність (усі ЗА та ПРОТИ) у онкологічних хворих.	12		6	6
16	Тема 16. Ведення онкологічних хворих під час пандемії COVID-19. Рекомендації по лікуванню та особливості імунізації онкологічних пацієнтів.	10		6	4
Усього з дисципліни		150	14	42	94
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ЗАЛІК					

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Основні принципи і методи паліативної і симптоматичної допомоги в онкологічній практиці.

Концепція та основні відмінності паліативної медичної допомоги, паліативна медицина, основні розділи паліативної медицини. Порядок надання паліативної та хоспісної допомоги, завдання служби паліативної та хоспісної допомоги, організація первинної та загальної паліативної і хоспісної допомоги в амбулаторних та стаціонарних умовах, спеціалізований заклад охорони здоров'я особливого типу - "хоспіс"; основні завдання хоспісу. Основні принципи і методи паліативної і симптоматичної допомоги в онкологічній практиці. Обґрунтування переходу від радикального до паліативного лікування. Поняття «невиліковна хвороба». Організаційні основи паліативної допомоги в онкологічній практиці, в хоспісі і амбулаторних умовах.

Тема 2. Етичні, психосоціальні, релігійні і культурні проблеми паліативної та хоспісної медицини.

Методи оцінки якості життя хворих та визначення основних чинників, які впливають на нього, забезпечення якості життя. Етичні, психосоціальні, релігійні і культурні проблеми паліативної та хоспісної медицини. Методи надання паліативним хворим та членам їх родин психологічної, соціальної, духовної, моральної підтримки. Підготовка і навчання медичного персоналу. Методи розвитку та підтримки волонтерського руху в галузі хоспісної допомоги.

Тема 3. Боротьба з болем.

Діагностика і класифікація болю, діагностика різних видів болю, психологічні фактори, які впливають на сприйняття болю фармакологічні методи і засоби знеболення. Організація знеболення в амбулаторних умовах.

Тема 4. Синдром хронічної втоми. Синдром анорексії/кахексії. Депресія та психічні розлади у онкологічних хворих.

Втома визначається як розлад, що характеризується станом загальної слабкості і нездатністю мобілізувати достатньо енергії для виконання повсякденної діяльності. Втома є найбільш поширеним симптомом, який відчуває практично кожен онкохворий. Пов'язана з пухлиною втома відрізняється тим, що її важко полегшити і вона не зникає після сну і відпочинку.

Тема 5. Бактеріальні інфекції у онкологічних хворих. Грибкові ті вірусні інфекції як ускладнення протипухлинної терапії. Нейтропенія, нейтропенічна лихоманка та сепсис. Хронічна анемія та тромбоцитопенія.

Профілактика і лікування кровотечі, зумовленої розповсюдженим пухлинним процесом та іншими захворюваннями, які вимагають паліативного та симптоматичного лікування.

Тема 6. Легеневі ускладнення та порушення дихання, які вимагають паліативного та симптоматичного лікування.

Медикаментозні методи корекції розладів дихання: кашлю, задишки, гідротораксу. Синдром стиснення верхньої порожнистої вени. Хірургічне лікування ускладнень органів дихання. Хірургічне лікування гідротораксу, пневмотораксу, гідроперикарду, бронхіальних норниць.

Тема 7. Кардіальні ускладнення терапії раку. Кардіотоксичність протипухлинної терапії. Рак та тромбоз.

Поняття про кардіотоксичність. Протиракова терапія може викликати широкий спектр короткострокових і довгострокових кардіотоксических ефектів. Класифікація протипухлинних препаратів з потенційно високим ризиком розвитку кардіотоксичності. Зниження фракції викиду лівого шлуночка, серцево-судинна недостатність. Профілактика уражень міокарда під час протипухлинної терапії

Тема 8. Розлади травної системи, та ускладнення протипухлинного лікування, які вимагають паліативного та симптоматичного лікування. Хірургічне лікування.

Хірургічне лікування ускладнень пухлин травного тракту та інших захворювань, які вимагають паліативного та симптоматичного лікування. Хірургічні методи лікування непрохідності травного тракту. Методи лікування перфоративних ускладнень. Хірургічні методики штучного харчування. Методи стентування стравоходу. Лікування механічної жовтяниці. Догляд за пацієнтами зі стомами.

Тема 9. Медикаментозні методи корекції розладів травної системи.

Основні клінічні прояви порушень травної системи, викликаних пухлиною, її ускладненнями і методами лікування, які потребують медикаментозного лікування: нудота, блювота, діарея, запори, відсутність апетиту, втрата маси тіла. Штучне харчування, стимуляція апетиту, дієтотерапія.

Тема 10. Ураження шкіри під час проведення протипухлинної терапії. Медикаментозні і хірургічні методи профілактики і лікування.

Найбільш поширені шкірні ускладнення протипухлинної терапії. Побічні ефекти тотального опромінення всього тіла. Алопеція, причини, методи профілактики. Лікування шкіряних ускладнень протипухлинної терапії. Hand-foot syndrome: поняття, частіші хіміотерапевтичні чинники, зменшення ризику розвитку, лікування.

Тема 11. Ураження кісток у онкологічних хворих (метастази у кістки, остеопороз під час проведення гормонотерапії, гіперкальціємія).

Клініка та діагностика ураження кісток. Костно-моделююча терапія ускладнень раку (бісфосфонати). Профілактика остеопорозу під час проведення адіювантної гормонотерапії у пацієток на рак грудної залози.

Тема 12. Розлади сечостатевої системи, які вимагають паліативного та хірургічного втручання (катетеризація або стентування).

Паліативне хірургічне і комбіноване лікування пухлин сечостатевої системи. Медикаментозне і хірургічне лікування обструктивних ускладнень сечовивідної системи. Методики нефростомії, цистостомії, катетеризації сечового міхура.

Тема 13. Медикаментозні і хірургічні методи лікування ускладнень терапії раку (екстравазація цитостатиків, мукозит, остеонекроз, спричинений введенням бісфосфонатів).

Поняття про екстравазацію. Класифікація протипухлинних препаратів з потенційно високим ризиком екстравазації. Методи профілактики та лікування екстравазації. Кістково-моделююча терапія ускладнень раку (бісфосфонати). Клінічна картина, діагностика некрозу нижньої щелепи. Клініка, діагностика, лікування мукозиту під час проведення протипухлинної терапії.

Тема 14. Медикаментозні і хірургічні методи профілактики і лікування лімфодєми, пролежнів, ран. Hand-foot синдром.

Ураження шкіри, волосся, нігтів і слизових є частим і поширеним побічним ефектом багатьох протипухлинних методів лікування. Ускладнення під час хіміотерапії, таргетної терапії, імунотерапії і променевої терапії, відмінності. Загальні рекомендації щодо профілактики шкірних ускладнень під час проведення медикаментозної терапії раку

Тема 15. Сексуальна дисфункція у онкологічних хворих. Фертильність та вагітність (усі ЗА та ПРОТИ) у онкологічних хворих.

Основні причини порушення фертильності у онкологічних пацієнтів чоловічої статі: пухлина, хірургічна і медикаментозна кастрація, а також цитостатична хіміотерапія. Протипухлинні цитостатики надають різний ефект на функцію сперматозоїдів, азооспермія. Жіноча фертильність у хворих на рак. Методи збереження жіночої фертильності під час проведення протипухлинної терапії. Вагітність і рак. Вагітність під час проведення протипухлинної терапії

Тема 16. Ведення онкологічних хворих під час пандемії COVID-19. Рекомендації по лікуванню та особливості імунізації онкологічних пацієнтів.

Згідно з офіційною статистикою, онкологічні пацієнти мають більш високий ризик захворювання на COVID-19 та більш високий рівень важких ускладнень, що потребували госпіталізації у відділення інтенсивної терапії і проведення штучної вентиляції легенів. Загальні положення щодо продовження протипухлинної терапії під час пандемії COVID-19 у онкологічних хворих. Вакцинація онкологічних хворих: ЗА та ПРОТИ.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Паліативна та хоспісна медицина» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.

3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.
8. Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань збігаються з такими до практичних занять.

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення заліку.	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, залік
--	---

Питання до заліку

- 1.Порядок надання та завдання служби паліативної та хоспісної допомоги.
- 2.Організація первинної та загальної паліативної і хоспісної допомоги в амбулаторних та стаціонарних умовах.
- 3.Хоспіс, основні завдання хоспісу.
- 4.Основні цілі, принципи і методи паліативної допомоги в онкологічній практиці.
- 5.Обґрунтування переходу від радикального до паліативного лікування.
6. Концепція й основні відмінності паліативної медичної допомоги.
- 7.Поняття «невиліковна хвороба».
8. Організаційні основи паліативної допомоги в онкологічній практиці в хоспісі й амбулаторних умовах.
- 9.Етичні, психосоціальні, релігійні і культурні проблеми паліативної допомоги.
- 10.Принципи відносин лікаря з хворим та його родичами, методи надання паліативним хворим психологічної, соціальної, духовної та моральної підтримки.
- 11.Забезпечення якості життя хворих.
12. Діагностика і класифікація болю.
13. Боротьба з болем, діагностика різних видів болю, психологічні фактори, які впливають на сприйняття болю,
14. Фармакологічні засоби і методи знеболення.
15. Організація знеболення в амбулаторних та стаціонарних умовах.
16. Розлади травної системи які вимагають паліативного та симптоматичного лікування.

17. Основні клінічні прояви порушень травної системи, викликаних пухлиною, її ускладненнями і методами лікування, які потребують медикаментозного лікування
18. Методи лікування нудоти та блювоти.
19. Методи лікування діареї.
20. Методи лікування відсутності апетиту, втрати маси тіла, штучне харчування.
21. Розлади травної системи які вимагають паліативного та симптоматичного хірургічного лікування.
22. Хірургічні методи лікування непрохідності стравоходу.
23. Хірургічні методи лікування непрохідності шлунка.
24. Хірургічні методи лікування непрохідності товстої кишки.
25. Методи лікування перфоративних ускладнень травного тракту.
26. Хірургічні методи лікування непрохідності травного тракту.
27. Методи стентування стравоходу.
28. Лікування механічної жовтяниці.
29. Догляд за пацієнтами зі стомами.
30. Методики штучного харчування.
31. Медикаментозні методи корекції розладів дихання, кашлю, задишки.
32. Хірургічне лікування гідротораксу, пневмотораксу .
33. Хірургічне лікування гідроперикарду.
34. Профілактика і лікування кровотечі.
35. Медикаментозні методи лікування кровотеч.
36. Лікування анемії і лейкопенії.
37. Хірургічні методи лікування кровотеч.
38. Медикаментозне і хірургічне лікування обструктивних ускладнень сечовивідної системи.
39. Методики нефротомії, цистостомії, катетеризації сечового міхура.
40. Методики катетеризації сечового міхура.
41. Методи профілактики і лікування лімфодема, ран та пролежнів.
42. Тактика ведення хворих у термінальному стані.
43. Етичні, психосоціальні, релігійні і культурні проблеми паліативної допомоги.
44. Принципи взаємовідношень лікаря з хворим та його родичами.
45. Методи розвитку та підтримка волонтерського руху в галузі паліативної та хоспісної допомоги;
46. Методи оцінки якості життя хворих та визначення основних чинників, які впливають на нього.
47. Забезпечення якості життя онкологічних хворих.
48. Методи збереження фертильності онкологічних хворих.
49. Методи профілактики гепатотоксичності після проведення різних методів протипухлинного лікування. Класифікація цитостатичних препаратів з потенційно високою гепатотоксичністю.
50. Введення онкологічних хворих під час пандемії COVID-19. Можливість продовження протипухлинного лікування. Вакцинація.

9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ

Денна форма навчання			
Поточний контроль			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів			100

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» Fx – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	не зараховано
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Паліативна та хоспісна допомога: підручник/ Ю. І.Губський – «Нова Книга», 2017.
2. Симптоматична та підтримуюча терапія в онкології / Ковалев О.О., «САММИТ-КНИГА», Запоріжжя, 2020

Допоміжна

1. Онкологія: підручник / Г.В. Бондар, А.І. Шевченко, І.Й. Галайчук, Ю.В. Думанський та ін. — 2-е видання., ВСВ «Медицина», 2019.

2. Онкологія: підручник / Шевченко А. І., Колеснік О. П., Шевченко Н. Ф. та ін., 2019
3. Онкологія: підручник (ВНЗ I-III р.а.) / В.В. Севідов, Н.М. Касевич. — 3-є вид., випр. ВСВ «Медицина», 2015.
4. Онкологія: навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації та лікарів-інтернів / І. Б. Щепотін та ін.; за ред. проф. І. Б. Щепотіна. - Київ : МОРІОН, 2015.
5. Савран В.Р. Рак молочної залози.- Львів. - 2019.
6. Клінічна онкологія: посібник Бетезди: 5-е видання / Джейм Абрагам, Джеймс Л.Галлі, ВСВ «Медицина», 2019.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського : веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
2. Он-лайн бібліотека. URL: <http://www.lib.com.ua>.
3. Клінічна онкологія / Архів номерів / clinicaloncology.com.ua/
4. UpToDate – <http://www.uptodate.com/home>
5. Access Medicine - <http://accessmedicine.mhmedical.com>
6. PubMed - <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/>
7. CancerMedicine – вільний доступ на www.ncbi.nih.gov (далі – EnterPubMed, далі – SearchBooks – CancerMedicine).